

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

REMISSVAR (S2011/2036/FST)

Förbättringar inom familjepolitiken

Förbättringar inom familjepolitiken är en promemoria utarbetad av en arbetsgrupp inom Socialdepartementet. Saco väljer att yttra sig över två av promemorians tre förslag.

Möjlighet för föräldrar att ta ut föräldraledighet samtidigt

I promemorian förslås att föräldrapenning ska kunna lämnas samtidigt till ett barns föräldrar i högst 30 dagar under barnets första levnadsår. Tid under vilken föräldrarna gör ett samtida uttag av föräldrapenning ska inte ge rätt till bonus.

I promemorian anges att förslaget innebär ett avsteg från principen om att två föräldrar inte bör få föräldrapenning samtidigt för att vårda ett barn, men argumenterar för att det finns tillräckliga motiv till detta avsteg. Saco delar uppfattningen att detta avsteg är försvarbart och ställer sig positiv till en ökad möjlighet till individuell anpassning med utgångspunkt i familjens bästa.

Förenklad jämställdhetsbonus

Den 1 juli 2008 införde regeringen den så kallade jämställdhetsbonusen i syfte att öka männens uttag av föräldrapenning och underlätta för kvinnors återgång i arbete. Jämställdhetsbonusen kan maximalt uppgå till 13 500 kronor om föräldrarna delar lika på föräldrapenningdagarna på sjukpenningnivå.

I den aktuella promemorian föreslås ett antal förändringar av jämställdhetsbonusens konstruktion i syfte att göra den enklare och förtydliga dess ekonomiska incitament. Bland annat föreslås att Försäkringskassan utan ansökan framöver ska betala ut bonus i anslutning till utbetalningen av föräldrapenningen.

Saco anser att de i promemorian föreslagna förändringarna, vilka ligger i linje med de synpunkter som lämnades av Saco inför bonusens införande, genomgående innebär förbättringar av jämställdhetsbonusens konstruktion. Det nya systemet är mindre komplicerat och innebär även en närmare koppling i tid mellan den insats som berättigar till bonus och bonusens utbetalning.

Promemorians förslag innebär att bonusen enbart kopplas till föräldrarnas uttag av föräldrapenning och inte till deras arbetsinkomst eller studiemedel. Föräldrapenning enligt grundnivån föreslås ge rätt till bonus, med hänvisning till att de föräldrar som endast har rätt till grundnivån bör inkluderas i reformen. Saco ställer sig positiv till detta då det innebär att exempelvis studenter har möjlighet att ta del av jämställdhetsbonusen.

Saco vidhåller samtidigt sin tveksamhet till att jämställdhetsbonusen bidrar till en jämnare fördelning av föräldraledigheten mellan kvinnor och män i någon större utsträckning. Saco anser det sannolikt, även med de föreslagna förbättringarna, att bonusen i hög utsträckning kommer att betalas ut till föräldrar som även utan denna skulle ha en relativt jämn fördelning av föräldraledigheten.

Josefin Edström
Samhällspolitiska
avdelningen
08-613 48 20
josefin.edstrom@saco.se

Sveriges akademikers
centralorganisation
Box 2206
103 15 Stockholm
Besök: Lilla Nygatan 14
Tel växel: 08-613 48 00
Fax: 08-24 77 01
E-post: kansli@saco.se
www.saco.se

Saco hade gärna sett att frågan om jämställdhetsbonusen kan anses vara kostnadseffektiv hade belysts närmare inför det aktuella förslaget. I promemorian berörs de statsfinansiella effekterna alltför kortfattat.

Saco efterlyser en utvärdering av jämställdhetsbonusens påverkan på jämställdheten per se mellan kvinnor och män. Till skillnad från en analys som begränsas till fördelningen av föräldraledighetsdagar mellan kvinnor och män bör en sådan analys även inbegripa åtgärdens inverkan på kvinnors och mäns närvaro och rörlighet på arbetsmarknaden.

Avslutningsvis vill Saco i sammanhanget lyfta fram skillnader i uttaget av den tillfälliga föräldrapenningen som en central komponent för ett jämställt föräldraskap och ett jämställt arbetsliv.

Remissvar från Sacoförbunden Akademikerförbundet SSR, Lärarnas Riksförbund, Sveriges läkarförbund samt Saco Studentråd biläggs.

Med vänlig hälsning

Sveriges akademikers centralorganisation

Gunnar Wetterberg

Josefin Edström